

401. om Forandr. i Helligdagsloven. 402

viste til mine Udtalelser ved Iste Behandling, hvor jeg efter min Mening paaviste, at det vilde staa derved, at en stor Mængde handlende, der ellers ikke har med Tyende at gøre i deres Forretninger, af Konkurrencen vilde blive tvungne til at holde deres Butikker aabne og deres Personale hjemme, til Trods for at denne Lovs Motivering slet ikke kommer dem ved. Deri ser jeg en Skade, som man vil forarsage disse handlende, et Arbejde og en Tvang, som jeg tror, man helst burde lade være med at paalægge dem. Saa siger det ærede Medlem endvidere, at naar Tyenderne saa deres Penge udbetalte og komne til Købstaden, saa ere Værtshusene aabne, og saa er der stor Fristelse for dem til at ødelægge deres Penge paa Værtshusene i Stedet for at gaa ind og købe hos de handlende. Det er navnlig en saadan Motivering af et Lovforslag, som jeg er imod. Hvor kan det ærede Medlem paastaa, at Værtshusene ere mere farlige for Tyendet end for andre Mennesker? Jeg tror ikke, at man her i Tinget bør fremkomme med Forslag til Lovbestemmelser, motiverede paa en saadan Maade. Jeg finder det meget uehdigt at stille den ene Samfundsklasse op mod den anden paa en saadan Maade, men jeg tror ogsaa af det ærede Medlems Udtalelser at kunne slutte, at det egentlig ikke er Tyendets Interesse, som det her kommer an paa ved denne Lejlighed, eller at han for Alvor nærer Frygt for, at disse Mennesker skulde blive af med deres Penge paa Værtshusene i Stedet for at købe Varer for deres Pøn. Det er de næringsdrivende i Købstæderne, det ærede Medlem vil støtte, det er de handlende, man skal søge at staffe For tjeneste ved denne Lov. Men hvorfor motiverer man da Forslaget den ene Gang saaledes, at det er, for at Tyendet skal betale sin Gæld, og den anden saaledes, at det er for, at det ingen Lejlighed skal faa til at faste Penge bort, naar ingen af disse Ting er den egentlige Grund, men Mening er, at de handlende skulle faa Lejlighed til at sælge noget, ligegyldigt til hvem. Efter den Motivering, det ærede Medlem fremkom med, kan jeg slet ikke have noget med dette Forslag at gøre, naar jeg undtager Endringsforslaget under Nr. 4, thi med den Motivering kan man støde hele Helligdagsloven om

og sige, at den strider mod de næringsdrivendes Interesser i Købstæderne: "Vi ville have Ret til at handle til enhver Tid". En saadan Motivering vil jeg ikke gaa med til, og jeg vil ikke gaa med til et Lovforslag, bag hvilket der ligger noget saadant. Jeg holder paa, at den Smule Frihed, der er indrømmet ved den bestaaende Helligdagslov, er saa ringe, at den paa ingen Maade bør indskræntes, og jeg vil derfor være imod enhver Indskræntning i den. Jeg ønsker blot at udvide den til alle, som ønske at komme ind under den, men som ikke hidtil have opnaaet det.

Stilling: Jeg skal ikke følge den ærede sidste Taler i de Bemærkninger, han fremkom med, da der ikke var noget nyt i dem. Kun naar det ærede Medlem udtalte, at jeg skulde have sagt, at det ikke ligger i Tyendets Interesse hvad der er foreslaaet, vil jeg bemærke, at saa maa enten jeg ikke have forstaaet at udtrykke mig paa tilstrækkelig indelig Maade, eller ogsaa har det ærede Medlem ikke villet opfatte rigtigt, hvad jeg har sagt. Men dette skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Til det ærede første Medlem for 8de Kredts (Breinholt) skal jeg blot som Antydning bemærke, at det forbauser mig, at det ærede Medlem i denne Sag kan se en saadan Mod sætning mellem Landboerne og Købstadsboernes Interesser som den, han syntes at fremdrage i sine Udtalelser. Det kan godt være, at hvis man foranstaltede en Afstemning blandt Landbrugerne — jeg har for øvrigt ikke tænkt mig, at denne Sag kunde ligge Landbruget i den Grad paa Sinde, at det skulde tænke paa at ville gribe ind paa dette Omraade — saa tror jeg nok, at denne Afstemning rettest burde gøres blandt Tyendet, og saa kunde det jo være, at Fiertallet vilde sige: "Ja vi ville gerne have Anledning til at komme til Byen og ikke paa exceptionel Maade blive af med vore Penge, men paa en god let Maade blive i Stand til at købe de Varer, som vi have Lyst til. Det er netop en Velsjelsvirkning mellem de handlende og Køberne, som vi søge at ordne paa den letteste og heldigste Maade, og jeg har ikke troet, at det var et Spørgsmaal, som kunde stille Landbruget og Købstæderne mod hinanden paa dette Omraade.